

Institut de Ciències de l'Educació

Campus Sescelades
Carretera de Valls, s/n – 43007 Tarragona
Tel. 977 558 071/72 – Fax 977 558 073
gesice@urv.cat

Dr. Àngel-Pío González Soto, director
Dra. Núria Ruíz Morillas, secretària acadèmica

L'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) és un institut universitari que ofereix serveis de formació del professorat, innovació i recerca educativa i assessorament tècnic en els diferents nivells educatius. En aquests moments l'ICE centra l'actuació en els camps de la formació permanent del professorat no-universitari, el desenvolupament del pla de formació del PDI (PROFID) i la promoció de la innovació docent i la recerca educativa.

Concretament, les funcions són:

- La innovació educativa, en els vessants de recerca, promoció i aplicació.
- La formació i el perfeccionament del professorat de qualsevol nivell educatiu, tant en la seva projecció formal com en la no formal.
- La informació i difusió d'experiències, treballs i materials d'interès pedagògic.
- L'assessorament, orientació i assistència tècnica a professors, centres, institucions i alumnes.
- Les relacions amb l'entorn i altres centres educatius.

L'ICE està estructurat en diferents àrees d'actuació:

1. Formació permanent del professorat universitari i no universitari
2. Accions de postgrau
3. Actuacions de promoció de la millora i innovació docent
4. Relació amb l'entorn i altres institucions
5. Recerca en docència universitària

1. Formació permanent del professorat

1.1 Pla de formació del personal docent i investigador (PROFID)

El Pla de formació del personal docent i investigador (PROFID) va dirigit al personal docent i investigador de la Universitat, i comprèn aquests programes:

- Pla general de formació
- Pla específic de formació (a demanda)

Els objectius són:

- Facilitar l'accés del professorat universitari a la formació permanent.
- Establir una cultura de formació permanent entre el professorat universitari i millorar la qualitat de la docència, la recerca i la gestió.
- Oferir una formació de caràcter general que incideixi en temes comuns o interessos generals per al professorat de la Universitat.

1.1.2 Pla general

Les activitats proposades dins del Pla general de formació giren al voltant de:

- Formació en docència i innovació
- Formació en recerca i transferència del coneixement
- Gestió universitària
- Idiomes
- Formació en prevenció de riscos laborals

1.1.3 Pla específic: formació a centres i departaments

Les activitats del Pla específic sorgeixen de les demandes específiques que realitzen els departaments i els centres de la Universitat. La seva finalitat és:

- Facilitar els recursos per donar resposta a les necessitats que sorgeixen dels interessos de cada col·lectiu.
- Analitzar les demandes específiques de cada un dels col·lectius.
- Establir enllaços de comunicació entre l'ICE i els diferents centres o departaments de la Universitat.

Les accions formatives realitzades es poden veure en aquests quadres:

<i>Curs</i>	<i>Acció</i>	<i>Cursos</i>	<i>Inscrits</i>
2007 - 2008	Pla general	44	792
	Pla específic	6	86
	Total	50	878
2008 - 2009	Pla general	66	1099
	Pla específic	12	181
	Total	78	1280
2009 - 2010	Pla general	122	1734
	Pla específic	40	504
	Total	162	2238

2010 – 2011	Pla general	160	2182
	Pla específic	66	986
	Total	226	3168
2011-12	Pla general	145	1812
	Pla específic	34	398
	Total	179	2210
2012-2013	Pla general	140	1.423
	Pla específic	43	527
	Total	183	1.950
2013-2014	Pla general	99	1386
	Pla específic	35	605
	Total	134	1991

Taula 1. Dades dels nombre de cursos i inscrits en el pla general i el pla específic fins al curs 2013-14

2014-15	Acció	Activitats programades	Activitats finalitzades (juny 2015)	Inscrits
	Pla general	83	63	831
(fins a l'1 de juny de 2015)	Pla específic	43	31	453
	Total	126	94	1.284

Taula 2. Dades dels nombre de cursos i inscrits en el pla general i el pla específic curs 2014-15

1.2. Formació permanent del professorat no universitari

Àrea no Universitària

Dins el conveni marc establert amb el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, i seguint les orientacions definides en el Pla de formació permanent del professorat per al curs 2014-2015, s'han desenvolupat activitats adreçades a l'actualització pedagògica del professorat no universitari (dades fins a 29 de maig de 2015):

- Formació impartida pel professorat en comissió de serveis a l'ICE en centres de recursos pedagògics:
 - Serveis Territorials de Tarragona:
 - 3 tallers i 1 seminari
 - Serveis Territorials de les Terres de l'Ebre:
 - 2 tallers i 1 curs

- Activitats organitzades per l'ICE de la URV (cursos, seminaris, tallers i jornades):
 - Serveis Territorials de Tarragona: 40
 - Serveis Territorials de les Terres de l'Ebre: 7
 - Tot Catalunya: 4
- Grups de treball de l'ICE de la URV:
 - Serveis Territorials de Tarragona: 15
 - Serveis Territorial de les Terres de l'Ebre: 6
 - Tot Catalunya: 2
- Estadies formatives de professorat d'FP a empreses:
 - Serveis Territorials de Tarragona: 11

1.3. Accions de postgrau

L'ICE, en col·laboració amb la Fundació URV, posa a l'abast dels professors una oferta de formació permanent, amb l'objectiu de facilitar-los l'ampliació de coneixements, el reciclatge i l'especialització professional. S'ofereixen dos diplomes d'espacialització:

<i>Diploma d'especialista</i>	<i>Alumnes</i>
Docència Universitària	17
Direcció i Gestió de Centres Educatius	24

2. Actuacions de promoció de la millora i innovació docent

2.1. Simposi CIDUI 2015. Avaluació i canvis institucionals: cap a on anem?

El 8 de maig de 2015 es va celebrar a la Universitat Politècnica de Catalunya el VIII Simposi Internacional del CIDUI: "Avaluació i canvis institucionals: cap a on anem?", organitzat pels ICE i les unitats de formació de les universitats catalanes.

El Simposi CIDUI d'enguany es va convocar amb l'objectiu d'abordar qüestions d'avaluació, especialment les relatives als esforços de canvi en l'àmbit institucional. Les aportacions es van planificar per incloure-hi temes sobre estàndards acadèmics, el desenvolupament de polítiques institucionals, els sistemes d'avaluació institucionals i les iniciatives encaminades a un canvi transformador.

Va comptar amb la presència de Robin Middlehurst, professora d'Educació Superior a la Universitat de Kingston i assessora d'estratègia internacional a la Higher Education Academy del Regne Unit, que va impartir la conferència "Institutional change and quality assurance", on va fer un repàs de l'estat de l'art d'aquest tema en diversos països del món i va deixar sobre la taula les qüestions que cal tractar per millorar i que han de marcar el camí del futur en aquest àmbit.

Després, sota el nom “El feedback en l’avaluació: un indicador de la qualitat de l’aprenentatge”, es va dur a terme una taula rodona amb experiències relacionades amb l’avaluació de les competències adquirides pels estudiants.

Per concloure, el Sr. Martí Casadesús, director de l’Agència per la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU), va exposar en la ponència anomenada “Cap a on anem? L’avaluació com a estratègia” algunes de les conclusions extretes de l’experiència de l’AQU en el procés d’acreditació.

Per a més informació: <http://simposi2015.cidui.org>

2.2. Innovació i recerca en docència universitària

En innovació i investigació en docència universitària trobem tres modalitats:

- Modalitat A: Grups d’innovació docent. Objectius que es demanen en la modalitat A:
 - Incentivar la formació de grups de professors que promoguin la innovació educativa i la incorporació de les TIC a la seva activitat docent, així com noves metodologies docents.
 - Afavorir els processos col·laboratius d’innovació docent en els ensenyaments de grau i postgrau.
 - Implementar i promoure noves estratègies de docència i aprenentatge, aplicar diferents metodologies docents i avaluar, així, els resultats obtinguts.
 - Dissenyar materials o recursos per al desenvolupament de les competències nuclears/transversals de la URV.
- Modalitat B: Projectes o estudis d’aplicació educativa. Objectius que es demanen en la modalitat B:
 - Desenvolupar estudis rigorosos sobre els diferents aspectes relacionats amb la docència universitària i no universitària (estudiants, docents, metodologies, institució, etc).
 - Analitzar l’impacte dels projectes d’innovació docent presentats en convocatòries anteriors.
 - Potenciar la relació entre l’educació secundària i la universitat.

<i>Modalitats</i>	<i>Projectes concedits</i>
Grups d’innovació docent	29
Projectes o estudis d’aplicació educativa	11

2.3. Ajus Pont per a projectes educatius

El Consell Social i l’ICE de la URV convoquen per primer any els ajuts Pont per a projectes educatius, amb la finalitat de visibilitzar, ordenar i universalitzar la transferència de coneixement entre la comunitat universitària i la resta del sistema edu-

catiu a partir de projectes d'innovació conjunts. Són objectius generals d'aquesta convocatòria:

- Promoure la col·laboració entre els docents de la URV i els docents de l'ensenyament infantil, primari i secundari.
- Impulsar projectes educatius que contribueixen a la millora de l'ensenyament.
- Difondre els projectes i les bones pràctiques entre la comunitat educativa.

L'ajut està destinat a potenciar la creació de grups de treball o seminaris integrats per professorat d'educació infantil, primària i secundària de la demarcació de Tarragona conjuntament amb professorat de la URV.

S'han concedit deu projectes.

3. Relacions amb l'entorn i altres institucions

Un dels objectius prioritaris en aquest curs ha estat la millora de les relacions i la projecció externa construint i consolidant vincles de treball amb altres institucions educatives. Aquestes són les col·laboracions principals amb entitats del territori:

- APQUA: Projectes educatius. Departament d'Enginyeria Química (DEQ) de la Universitat Rovira i Virgili (URV) i el programa SEPUP (Science Education for Public Understanding Program) del Lawrence Hall of Science de la Universitat de Califòrnia a Berkeley (USA).
- Associació Catalana d'Optometria i Teràpia Visual (ACOTV)
- Associació Catalana de Dislèxia
- Associació Cor Ciutat de Tarragona
- Associació d'Educadors en Drets Humans (AHEAD)
- Campus d'Excel·lència Interacional Catalunya Sud
- Col·laboració en el Projecte Nexes (del Centre d'Atenció a l'Estudiant de la URV), per a la realització d'activitats i treballs de col·laboració entre la URV i els centres de secundària
- Comitè Organitzador dels Jocs de la Mediterrània Tarragona 2017
- Convocatòria dels Ajuts Pont (Consell Social de la URV) per estimular la relació entre professorat universitari i els centres d'infantil, primària i secundària
- Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya i Biennal de Castells
- El Tecler. Gestió Cultural. Tarragona.
- Fundación Laboral de la Construcción
- IFES: Instituto de Formación y Estudios Sociales
- Institut Municipal de Tarragona (Ajuntament de Tarragona)
- Comptat de Mikolów (Polònia)
- Museu d'Art Modern de Tarragona

- Ple pel Català al Camp de Tarragona (Departament de Cultura, Generalitat)
- Secretariat Corals Infantils de Catalunya (SCIC)
- Tarragona Impulsa (Ajuntament de Tarragona)

4. Recerca en docència universitària

En el marc de la recerca educativa, l'ICE disposa del grup ICE: Investigació en Contextos Educatius, reconegut per la URV i el qual té com a línia d'investigació el grup FORTE:

- Forte (Formació i Tecnologies): El grup Forte pretén, per millorar l'acció docent:
 - Generar i desenvolupar línies d'investigació educatives i innovació docent
 - Aplicar nous recursos en la formació
 - Introduir noves metodologies i estratègies didàctiques
 - Elaborar i validar materials.
 - Avaluar l'activitat didàctica
 - Formar formadors

A la taula següent es presenten els projectes competitiu en els quals s'ha participat:

PROJECTE	CODI	CONVOCATÒRIA
La transferència de l'aprenentatge en el context de les pràctiques laborals. La formació professional en cooperació amb la universitat i l'empresa	Recercaixa 2012	Ajuts per al finançament de projectes de recerca desenvolupats per investigadors i investigadores de les universitats i centres de recerca de Catalunya
ASSOCIACIÓ COMENIUS REGIO: European Key Competences and future jobs	2013-1-PL1-COM13-38848 2	Convocatòria: Organismo Autónomo de Programas Educativos Europeos. Programa de aprendizaje permanente
Projecte CoLE (Collaborative Learning Environment), una eina per potenciar la intel·ligència col·lectiva i l'aprenentatge col·laboratiu dels futurs mestres d'infantil i primària	(ARMIF 2014)	Ajuts de recerca en millora i innovació en la formació inicial de mestres per a les titulacions impartides a les universitats participants en el Programa de Millora i Innovació en la Formació de Mestres
Disseny d'e-Activitats per a l'Aprenentatge (un enfocament d'actualització docent investigant la pròpia pràctica)	(UOC2014)	Ajuts per al finançament de projectes per a la creació o millora dels cursos en línia oberts massius
Competències per a l'aprenentatge permanent basat en l'ús de PLE (entorns personals d'aprenentatge): anàlisi dels futurs professionals i propostes de millora	EDU2012-33256	Entitat finançadora: VI Plan Nacional de Investigación Científica, Desarrollo e Innovación Tecnológica 2008-2011 i finançat pel Ministeri d'Economia i Competitivitat

A banda, l'ICE forma part d'altres associacions i xarxes que promouen la recerca en educació en l'àmbit de la formació del professorat:

- a. Red-U: RED-U; una associació integrada en l'International Consortium of Educational Development, l'organització que engloba les diferents xarxes estatals.

Els objectius d'aquesta xarxa són promoure la comunicació entre els professionals de la docència universitària, impulsar la formació docent del professorat universitari, intercanviar experiències i recursos per a la formació, donar suport als esforços dirigits a aconseguir una major qualitat de la docència universitària, afavorir la discussió multidisciplinària sobre la docència universitària, i discutir i estimular polítiques universitàries que promoguin la qualitat docent.

- b. GIFD (Grup Interuniversitari de Formació Docent). Aquest grup comença a gestar-se a l'octubre del 2009, fruit d'una proposta de col·laboració en el si de la universitat pública catalana, orientada al treball conjunt per identificar les competències docents del professorat universitari, atès el nou context que l'espai europeu d'educació superior ens plantejava i els reptes que aquest constituïa per a la formació docent.

Hi ha la voluntat de les universitats públiques catalanes de treballar conjuntament en la identificació i desenvolupament de competències docents del professorat universitari a través de la formació.

Actualment, se segueix treballant en la definició i desenvolupament d'un model de formació orientat a la millora i innovació de la pràctica docent del professorat universitari.